

MOSAIKK

RAPPORT 2011

URBANISME OG ATTRAKSJONSKRAFT

I den tradisjonelle byplanen var vekten lagt på de åpne rom i en ellers tett og stram struktur. Helse, lys og levende planter ligger historisk til grunn for utviklingen av byplanen. Kontrasten oppstår mellom det urbane og det grønne.

Mosaikk er et konsept for uterom i sentrum, og en visjon for fremtidig utvikling forankret i byens historie og egenart. Det er viktig å være tydelig på hvilken rolle de åpne fellesrommene har.

En fortetting i bykjernen gjør det nødvendig å sikre grønne lunger og åpne møteplasser. Dette er spesielt viktig for eksisterende næringsliv og attraksjonskraft basert på opplevelsesshopping.

Skien karakter kan ivaretas og vitaliseres via arbeid med byrom: kvartalsstruktur med åpne gårdsrom, markeds plasser og brede gågater for luft og sol, tydelig urbane byparker, og arbeid med vannfronten.

Vi ønsker å stimulere til økt stolthet i byen!

MOSAIKK - BYROMSPROSJEKTER

Det er behov for en sterkere sammenheng mellom byens grønne, grå og blå områder.

Stedets attraktivitet blir større enn summen av enkelttilbudene. Hovedmålet er å skape forbindelser på tvers av sentrum mellom Ibsenhuset og Brekkeparken. Videre forbinde sentrum med vannfronten. Planen er å vitalisere alle parkene, torg og gårdsrom i murbyen.

Vi jobber med en utvikling av gårdsrommene innenfor et avgrenset område for å oppnå et frodige og mer levende sentrum – en mosaikk av ulike gårdsrom!

Et viktig ledd i arbeidet med murbyen er også å se på behovet for oppgradering av dagens byparker. Lundeparken ligger i tilknytning til Ibsenhuset og har stort potensiale til å bli en spennende bypark med et tilbud for de mange barn som besøker kulturhuset. Deler av Landmannstorget er tenkt opparbeidet som park i sammenheng med ny kollektiv terminal i gaten. Potensialet til å utvikle et parkdrag fra Rådhuset til Tollboden ønskes utredet som en viktig del av et felles arbeid med murbyen og vannfronten. En etappevis utvikling der ny Rådhuspark og ny laksetrapp kan bli startskuddet for en langsiktig transformasjon av vannfronten i Skien.

forord

oversiktskart: byromsprosjekter i mosaikk.

oversiktskart: gårdsromprosjekter i mosaikk.

Telemarksgt. 14 bak Sitt Ned
/boliger og kaféliv

Skistredet 7
/bolig

H. Ibsensgt 10 og Torgata 9, Ibsenpassasjen
/hage og M & M kontor

mat i sentrum

kafeliv

torget

lysplan

kunst og kulturformidling

H.I 3 prosjekttrom

sentrumsutvikling

samarbeidspartnere

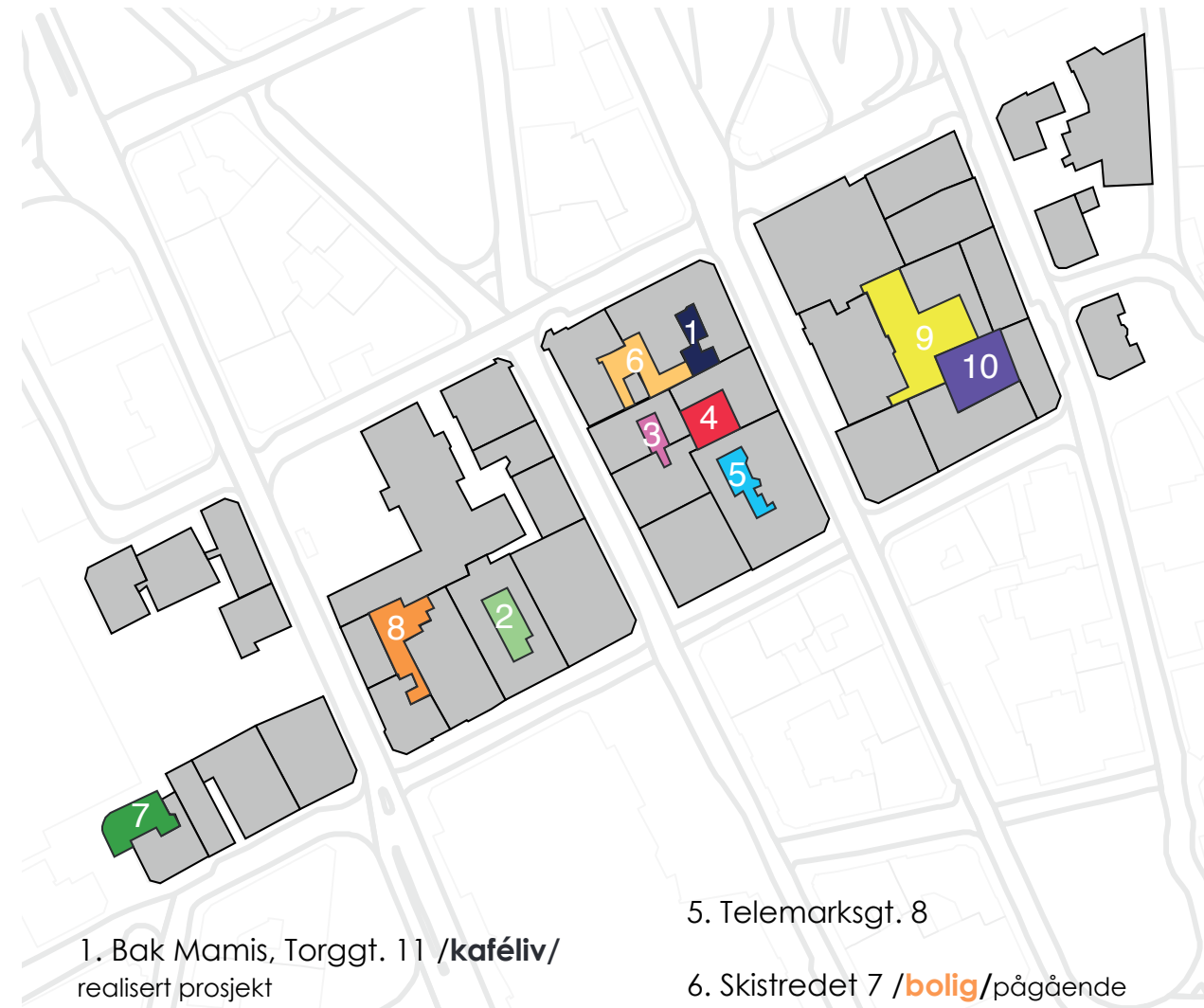
BYROMSPROSJEKTER

MOSAIKK 2011

Mosaikkprosjektet har i 2011 jobbet med: torget og fem gårdsrom. Fremover vil Mosaikk i større grad fokusere på arbeid med parkene i sentrum som del av arbeid med nytt handlingsprogram for sentrum, Skien 2020.

PARKER I SENTRUM

- Plan for grønnstruktur med parklink på tvers av sentrum.
- 3 byparker: Ibsenlunden, Ibsenparken og deler av Landmannstorget.
- Rådhuskvarartalet og tanker for et parkdrag mot Tollboden.
- Bryggeparken, ny laksetrapp, og Hjellen som ny park forbindelse mellom Mosaikk og Telemarkskanalen.

1. Bak Mamis, Torggt. 11 /**kaféliv**/ realisert prosjekt
2. Bak Sitt Ned, /**boliger og kaféliv**/ Telemarksgt. 14 /realisert prosjekt
3. Ibsenpassasjen, /**M & M kontor**/ H. Ibsensgt 10 / realisert prosjekt
4. Ibsenpassasjen, /**hage**/ Torggt 9/ realisert prosjekt

5. Telemarksgt. 8
6. Skistredet 7 /**bolig**/pågående
7. Lundetangen pub, /**utendørs rockescene**/ Telemarksgt 22
8. Telemarksgt 16
9. Torggt. 8
10. Kongensgt. 3-5

GÅRDSROM

BOLIG

I kommunedelplan for Sentrum er påpekt behov for boliger i sentrum. Pilotprosjektene i Mosaikk viser potensialet for å utvikle byleiligheter i eksisterende bygg.

Boligsosialt pilotprosjekt

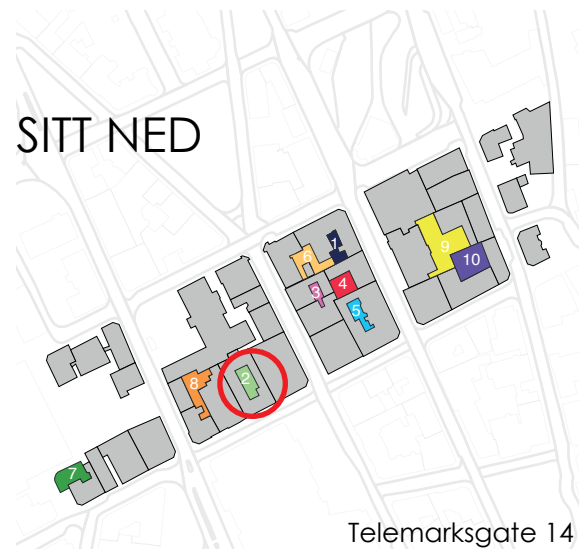
Prosjektet i Telemarksgate 14 er tilrettelagt for at alle typer mennesker skal kunne bo i Skien sentrum. Gårdeier Hans Gundersen har skapt et bomiljø med god kvalitet for alle, og spesielt for de som er i en vanskelig situasjon og har ekstra godt av ordentlige og pene omgivelser. Leilighetene i Telemarksgate 14 er Husbankfinansiert med grunnlån og tilskudd.

Nå har 14 personer fra hele verden flyttet inn. Størrelsen på leilighetene varierer. Alle har god kvalitet, er godt isolerte og har ventilasjon med varmegjenvinning. Leilighetene er innredet pent og har god kvalitet nettopp for at det skal være et verdig sted å bo. Dette prosjektet blir av husbanken brukt som et forbilde.

Takhage

Gårdeier Hans Gundersen planlegger å bygge en takterrasse som en slags byøkologisk hage. Tanken er å ha nyttevekster som kan benyttes av GREP bedriften og beboerne.

SITT NED

Telemarksgate 14
realisert 2011

Gårdsrommet

Gårdsrommet er tilknyttet kaféen Sitt Ned. Kaféen Sitt Ned er et GREP arbeidstiltak som har virksomheten sin i første etasje.

Gårdsrommet fungerer som en uteservering for kaféen Sitt Ned, kulturarena og sosial møteplass. Det er også et keramikk- og glassverksted tilknyttet bygningen. Gårdsrommet i Telemarksgata 14 er svært lite og smalt. Plassen er møblert for å være til glede for både beboere og kafégjester. Ulike virkemidler er benyttet for å få mest mulig lys og luft ned i gårdsrommet. Et tilbygg har blitt revet, veggene er malt hvite og gulvet har fått hvitt marmorbetongdekke. Kunstnerverket "Løvetann" er en mosaikk som danner fondmotivet i dette gårdsrommet.

BOLIG

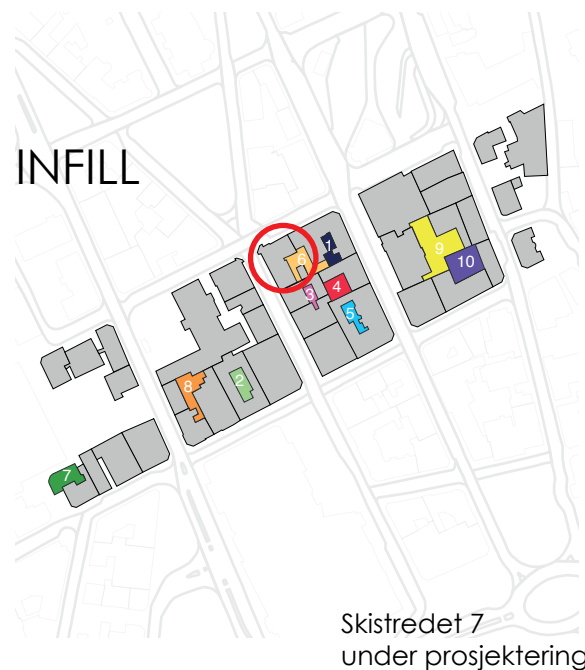
God byggesikk i eksisterende bebyggelse og gode løsninger for arbeid med tegl og egnede energi løsninger.

Fremtidens byggeskikk

Skistredet 7 er pilot for Husbanken via midler avsatt for programmet Framtidens Byer. Gårdeierne ønsker her å konvertere lagringsareal til leiligheter. Bindingsverkshuset fra 1886 og sidebygningene i tegl skal rehabiliteres. Det blir lagt vekt på universell utforming og energi i et langsiktig perspektiv og i trå med teglbyggets høy kvalitet og levetid. Forprosjektet viser nisjebutikker på gateplan og boliger i mazzanin, 2. og 3. etg.

Piloten

Den nye boligen er planlagt mellom to gårdsrom. Nybygget skal ha passivhus standard, være kompakt, og ha en byggeskikk tilpasset murbyens skala. Tanken er at pilotboligen kan være studenthybler for Skien videregående skole.

Skistredet 7
under prosjektering

Gårdsrommet

Gårdsrom og takhage vil invitere besøkende inn til de halvprivate områdene. Urbane detaljer som utemøblering og kunstutmykkning kan åpne for nye assosiasjoner, opplevelser og arrangement. Planter, vann og andre levende elementer kan gi kontrast til bygningsmiljø, og skape oaser i byen. Takhagen er tenkt som oppholdsareal med sol og utsikt for byboligene. Bygningene tilkobles fjernvarmerør i gaten. Det arbeides med ny løsning for søppelhåndtering.

GRØNNE TANKER

Bakgårdspassasje

Gårdsrommene bak Henrik Ibsensgate 10 og Torgata 9. Ibsen passasjen består av et øvre og et nedre gårdsrom bundet sammen med en passasje. I passasjen er det bygget et prosjektløse med funksjoner tilknyttet Mosaikk og Mersmak.

Hvert av disse gårdsrommene har sin egen karakter; et urbant og et grønt. Øvre gårdsrom har et enkelt og rent uttrykk. Et hovedelement er glasskunsten til Tuva Gonsholt. Prosjektkontoret har inngang fra dette gårdsrommet.

Bakgårdshagen

Gårdsrommet i nedre del av passasjen mot Torggata er nå forvandlet til en hage. Prydgrass, bambus, buksbom hekker, og et vell av stauder utgjør en frodig oase. En utstilling med ulike nyttevekster fra Telemark kan settes opp i hagen under matfestivalen.

Tuva Gonsholt har utformet 25 lamper i glass som skaper en magisk kveldsstemning i hagen. Hagen skal være åpen for alle og kunne benyttes ved ulike anledninger som f. eks. konserter , vandringer og hageselskap.

IBSEN
PASSASJEN

Torgata 9.
realisert 2011

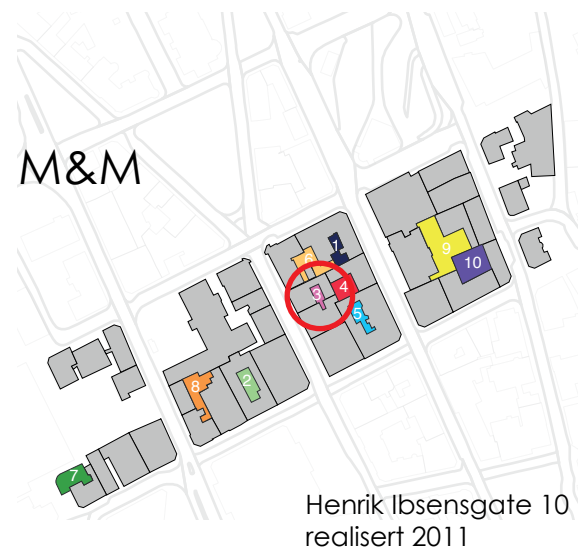
GRØNNE TANKER

Byøkologi

Vi befinner oss i en tid der lokale byutviklingsstrategier blir stadig viktigere i arbeidet med miljø- og klimautfordringene. Urban dyrking har etter hvert blitt et kjent konsept rundt omkring i verden. Senter for byøkologi setter fokus på urban dyrking som sosialt rom og læringsarena. Geriljahager dukker nå opp verden over. Blomster plantes for å fryde øyet eller bær og grønnsaker dyrkes for nytelse. Mosaikk jobber med å utvikle grønne løsninger i byrom. Ideer for urbane hager, veksthus på tak og innslag av økologiske elementer utvikles flere steder i murbyen. Ibsenpassasjen er blitt bygget med grønne tanker som tema.

Mosaikk & mersmak kontor

Mosaikk & Mersmak kontoret er et presentasjonssted for kortreist mat. Kontoret skal fungere som et utstillingsvindu for nye spleiselagstanker og for grønne og framtidrettede løsninger for Skien by. Kontoret er bygget med eget designkjøkken som brukes ved besøk av kjente kokker og under baking eller andre matarrangement. En stor glassdør kan åpnes slik at gårdsrom og kontor fungerer sammen under arrangement, kurs og utstillinger.

MAT

Mat som arena

Skien er Telemarks største landbruks kommune og en av kommunene med størst økologisk produksjon på nasjonalt plan; byen som markeds plass for jordbruksprodukter er en naturlig kobling. Kommunen har hatt fokus på mat ut fra et nytelses-, opplevels- og helseperspektiv siden 2008.

Mersmak matfestival

Mersmak AS jobber med å organisere festival hvert år, formidle matvarer, styrke matnæringer, og utvikle byen som markeds plass for landbruk. Under matfestival i 2011 ble byrommene i sentrum fylt med ca 100 matutstillinger/stands, mange kulturopplevelser og over 45000 besøkende. Festivalen fokuserer på kortreist mat og har bidratt til å få fram alle de flotte lokalproduktene som finnes i regionen.

Mosaikk bistår i arbeidet med fysiske tiltak i byrom samt blomsterdekorasjoner hvert år. Transformasjon av byrom og midlertidighet som strategi brukes som virkemiddel. I 2011 ble krukene med oliventrær fra «Stunt Rådhusparken» gjenbrukt under festivalen, med delikate blomsteroppsett i trærne. Krukken ble plassert ulike steder i byen og ved hovedscenen på torget.

fra utstillingen «Grønne tanker» av Barry Ord Clarke.

MAT

På kafé

Kafétettheten viser seg å ha en ganske sterk positiv sammenheng med nettoflyttingen. Kommuner med mange kafeer, puber og restauranter ser dermed ut til å ha systematisk høyere nettoflytting. Antall kafeer sees på som en sosial indikator som forteller om et sted har mange uformelle og åpne møteplasser. Byens kafeer og restauranter har økt siden 2008, og det er i dag omtrent 30 i Skien. Flere satser på lokale råvarer, og er med å styrke byens identitet som markeds plass for kortreist mat.

Kafeene er viktige møteplasser i bykjernen – hver med sin unike beliggenhet og karakter. I 2008 startet kommunen et tverrfaglig arbeid med kafeene i bykjernen der kommunen bidro med stimuleringsmidler for utvikling av et helhetlig konsept for hver kafé. Mellom 2008-2011 har kommunen arbeidet med seksten kafeer i forhold til områder for uteservering i byrom: Stockfleths, Kafé Kopp, Mix, Et annet sted, Sitt Ned, Mamis, Louises, Lundetangen, Bar, Tullis, Dolly Dimples, Jegermeister, Jacob & Gabriel, Bruket, Med Vilje og Stockmands.

Kafémøbler

I 2011 har kommunen kjøpt inn flere bord og stoler som lånes ut til kafeene og til Mersmak matfestival. Møblene øker attraksjonskraften i de ulike byrommene, bidrar til en helhetlig estetikk og legger til rette for at flere setter seg ned og blir i byen. De permanente bordene i eik og lerk på Handelstorget er nå behandlet med en lakk. Ideer for et modulsystem for inngjerding av serveringsområder ble utarbeidet. «Benkfilmen» produsert av Telemark fylkeskommunen setter fokuset på viktighet av møbler for sosiale møte. Skien er med i filmen som lanseres i september 2012 som del av Mobilitetsuka.

TORGET

I hjertet av murbyen

Henrik Ibsensgate er ryggraden i byamfiet og Telemarksgate er den mest sentrale tverrgaten. Handelstorget er det viktigste strukturelle knutepunktet og den sosiale møteplassen i murbyen. Med lange tradisjoner som handelssted, er torget i dag fortsatt sentralt for kaféliv, nisjehandel og kulturopplevelser. Det pågår ca. 100 ulike arrangement i løpet av året, og høydepunktet er maffestival i august. Uterommet er den fjerde mest besøkte arena for ungdom i Grenland.¹ Byrommet er tydelig avgrenset av teglbygninger fra flere epoker. Butikkene på gateplan skaper flyt mellom inne og ute, og spesielt utekaféene langs fasadene danner innbydende møteplasser. Torget er bygget i svært holdbare materialer - med en flott scene og gulv av granittplater. Mellom 2008 og 2011 har flere avdelinger i kommunen jobbet for å styrke Handelstorget som senter i Skien. Arbeidet har innlemmet kulturaktiviteter, temporær kunst, innslag av grønt og gode rutiner for vedlikehold. I 2011 var kaféene og utemøbler et hovedtema. Servicebyen Skien har også jobbet med å organisere blomsterkrukker som næringsaktørene kan kjøpe til bruk foran innganger.

Kommunen har fått utarbeidet et konsept for Telemarksgate i 2010, med vekt på møbler, trær, belegg og belysning. Det mangler midler til arbeid med Telemarksgate og Henrik Ibsensgate i 2012.

¹ kilde: Telemarkforskning, Ungdommens kulturvaner i Grenland. Lars Ueland Kobro, Bård Kleppe og Hanna Storm TF-notat nr. 4/2009

TORGET

Luftballongen lander...

Det ble avholdt et workshop med alle næringsaktørene rundt Handelstorget i 2011. Aktiviteter og lek for barn har vært et tema som alle ønsket utprøvd, og en idé om skiftende temporære utsmykninger ble foreslått.

Ann-Kathrin Samuelsen fikk i oppdrag å lage en installasjon i samarbeid med SFO barn sommeren 2011. Workshop på Lunde skolen og samtaler med barn ble til "Landingsplass for Luftballonger".

Prosjektet har aktivisert barn på en positiv måte og skapte nyskjerrighet. Avtagbare klistremerker på Eek garden og Arkaden. Hovedprosjektet ble malt direkte på dekket med en maling som lot seg fjerne ved høytrykkspyling. En kikkert ble montert for å kunne se etter luftballonger og mot scenen.

Speide etter stjerner både på scenen og på himmelen.

Hvorfor lysplan

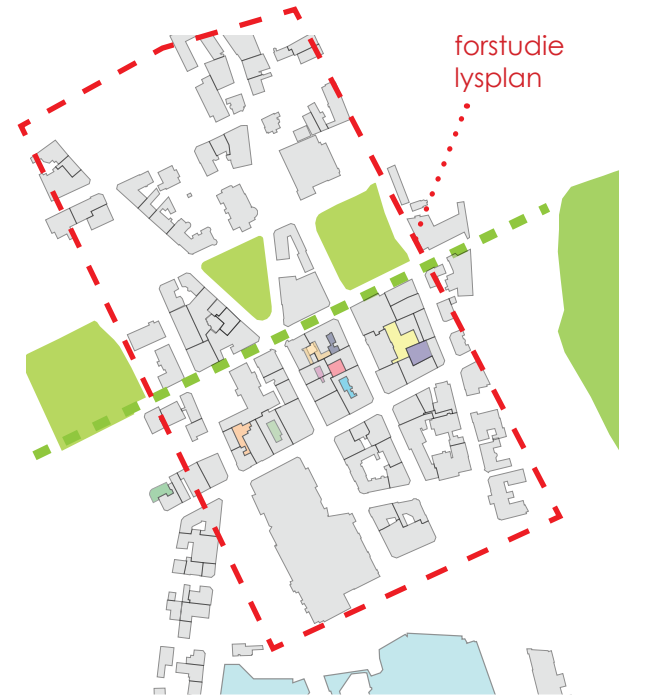
Belysning har en direkte påvirkning på menneskets trivsel og trykghetsfølelse. Hvordan vi bruker lys når vi former byene og tettstedene våre betyr derfor mye for hvor attraktivt et sted oppfattes og hvordan det brukes av innbyggere og tilreisende. God belysning kan fremheve arkitekturen, omgivelsene og gi stedet identitet, også etter mørkets frembrudd. Riktig lysbruk kan gjøre stedene mer tilgjengelige, være kriminalitets forebyggende og øke folks trykghetsfølelse.

I tillegg gjør den lange mørke årstiden kunstig lys ekstra viktig i Norge. Alle steder har en historie, en tradisjon eller en skjult hemmelighet som kan fremheves med lys.

Redusert energiforbruk som følge av riktig bruk av lys, kan gi store økonomiske besparelser for kommunene. Ny lysteknologi er billigere i drift og vil ofte oppveie økte investerings kostnader i løpet av få år.

Lys kan brukes aktivt for å stimulere til økt handel. Riktig lyssetting kan gjøre butikkarealer og handlegater mer attraktive, få forbipasserende til å stoppe opp og trekke kunder til butikkene. Den kan også fremheve sammenhengen mellom ulike kvartaler i byen og skape et mer helhetlig bybilde. Byer og tettsteder som ønsker å satse bredt og aktivt på utendørsbelysning, bør utarbeide en helhetlig plan for belysningen som speiler stedets visjoner og mål.

Hentet fra veilederen:
Lys på stedet. Utendørsbelysning i byer og tettsteder.
 Utgitt av: Miljøverndepartementet, Samferdselsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet

konsept: Skien - byen med de mange scener

Morild

Morild prosjektet vant lysprisen i 2004. Konseptet for forstudie til Skiens lysplanen inspireres av Morild og utvider grepet til murbyen. Det er også viktig at Skiens særpreget legges til grunn for belysningen.

Skien som Ibsens fødeby

Skien er Ibsens fødeby og var det en som var opptatt av lyssetting i sine drama så var det nettopp Henrik Ibsen. Lys var for Ibsen, et av de viktigste virkemidlene i teateret. Hovedprinsippet for belysning av offentlige soner er en artikulering av rom og flater, nesten slik som en teaterscene. Med lys har man muligheter til iscenesette byen, skape små tablåer hvor man fokuserer på noen områder og bygninger. Noen steder ønsker en å fremheve byens arkitektur andre steder ønsker man en mer dempet belysning.

Kulturarv

Murbyen Skien består av ulike gater/veier, mange gårdsrom og en bygningsmasse som gjenspeiler byens historie. Det ligger store muligheter ved å belyse viktige kulturminner.

Mosaikk er med på å revitalisere og ta i bruk byrommene og bakgårdene i byen. De er blitt endel av Skiens mange "ute-scener". Dette skaper nye møteplasser med muligheter for næringsvirksomhet og kulturelle arrangementer.

Hverdagslys

Byer i dag brukes mer på kveldstid til rekreasjon og fritid, da stilles det krav til lesbarhet, orienteringsevne og sikkerhet. Men skal en by fungere på kveldstid er det også viktig med godt lys som får folk til å føle hygge og trivsel. Lys påvirker oss langt mer enn hva vi er klar over. Vår oppfattelse av den fysiske verden får vi gjennom å se. Er lyset kaldt og utrivelig ønsker man ikke å oppholde seg der.

lysplanen skal:

- Sikre trygg og sikker bevegelse i Skien på kveldstid.
- Fremheve byens torg, hovedakser og skape identitet og gode steder å være
- Bidra til løsninger som understreker og fremhever interessante arkitektoniske elementer og landemerker.
- Sikre funksjonell og effektiv drift og vedlikehold, samt tilfredstille energi og miljøkrav.

Forstudie til lysplan er utarbeidet av Linda Knoph Vignæs

Kulturbasert byutvikling

Mosaikk er et byromsprosjekt med større permanente utsmykninger i hvert uterom. Utført av lokale kunstnere av høy kvalitet og internasjonalt renommé.

Kunstverkene skal oppfordre til nytenkning med hensyn til en byfornyelse. Begrepet Mosaikk åpner for et mangfold av uttrykk – vi søker å nå bredde og høy kvalitet innen de ulike kunstområdene. Hittil har dette vært keramikk, glass og installasjoner. På bakgrunn av kunsten spirer andre kulturuttrykk frem deriblant dans, musikk og teater.

Murbyen som ett bygalleri

Samtidskunst gir nye dimensjoner til bakgårdene, og fremhever de historiske og estetiske kvalitetene. En serie store utsmykkingsprosjekter skaper et slags utendørs galleri, og danner rammen for byvandring og kunstopplevelser på tvers av kvartalene mellom Ibsenhuset og Brekkeparken.

I gårdsrommene kan du oppdage....

Glasskunst, Ibsen passasjen

Tuva Gonsholt, glasskunstner, laget to ulike installasjoner. «Glass chandelien» i den øvre gårdsrom trekker blikket mot himmelen. «Glass flowers» i den nederste bakgårdshage setter fokuset på bakken. Tuva har lagt stor vekt på detaljer - som oransje klare farger for å skape spenning og varme i lysinstallasjonen, og skyggespillet mellom klart og matt glass.

Romkunst- temporær installasjon

Sami Rintala, Dagur Eggertsen og Sverre Søndresen bygget en installasjon i anledning estetikkseminar 2008, i grenselandskapet mellom arkitektur og kunst.

Løvetann, Telemarksgate 14 bak Sitt Ned

Kari Skoe Fredriksen, kunstner og professor i keramikk ved Kunsthøgskolen i Bergen, har laget en utsmykning til fondveggen i gårdsrommet bestående av ca 100 000 glassfiser à 2 x 2 cm.

Byromsvandring

Skien kommune har hatt mye besøk fra andre byer i Norge som er interesserte i Mosaikk og arbeidet med byrom: stedsutviklere, politikere og organisasjoner. Vandringene i 2011 har hatt forskjellige opplegg, men alle av de ca. 850 besøkene har blitt servert kortreist mat og drikke fra Telemark. Avhengig av gruppens vinkling for besøket, har vi hatt innlegg fra politikere, kommunen, gårdeiere, konsulenter, kunstnere og kulturaktørene. Kommunen fikk støtte fra MD til å holde seminar «Framtidens Bymiljø» 25. august 2011 for byene i nettverk for Framtidens byer i Norge - inkludert en vandring i murbyen.

To av vandringene i 2011 ble videreutviklet som kulturprodukt/ forestilling av konsulent Silje Honningdal. Kulturvandringene tok utgangspunkt i utsmykningene i bakgårdene, og opplevelsen av nye rom og ny kunst skapt av lokale kulturaktører med tilknytning til Skien. I 2012 jobber plan- og kulturavdelingene videre med ulike typer kulturvandring i byrom. Et større fokus på kultur og teaterkunst vil oppmuntre og gi gode opplevelser for flere: ansatte i byen, eldre i den kulturelle spaserstokken, skoler, barnehager, nettverksgrupper, publikum og besøkende til matfestivalen.

Besøkene

28 januar:
Askim og Eidsberg kommunene

10. februar:
Vandring med ca 100 studenter

07. mars:
Riksantikvaren
03. mai:
Moss, lokalavis mht bymiljøpris

05. mai:
Bærum kommune og hovedutvalgene.

09. mai:
besøk av juryen for Statens bymiljøpris

10. mai:
Ullensaker kommune

25 mai:
Skien kommune, virksomhet Utvikling & kultur.

25 - 28. august:
"Bakgård - en kunstreise".
Premiere 25. august.
Ca 300 stk.

26. august:
"Framtidens Bymiljø" seminar i Skien og 100 stedsutviklere.

01. sept:
besøk av Aust-Agder fylkeskommune.

30. nov - 2. desember:
"Bakgårdsbarn". 350 stk 2.-klassinger til bakgårdsvandring.

"Bakgård - en kunstreise"

Det ble under Mersmak matfestival og seminaret «Framtidens Bymiljø» i august 2011 arrangert en kulturvandring kalt «Bakgård - en kunstreise». På fire dager ble det vist ulike forestillinger som hadde ca. 300 besøkende. Publikum ble guidet gjennom byen for å se noen av de fantastiske skattene i bakgårdene. Silje Honningdal inviterte publikum bak fasadene til å delta i en serie av poetisk kulturopplevelser. Teater med egne tekster av dramatiker Gyrid Axe Øvsteng, dans av Jannicke Irwin Abrahamsen, og nykomponert musikk av Bugge Wesseltuft.

Bakgårdsbarn

Bakgårdsvandringene for barn i desember var en etterfølger av vandringene for voksne i august. 300 morgenfriske 2.-klassinger fikk møte noe rart og fint. Lokale musikere og danser deltok. Medvikende i vandringen er bla Jannicke Irwin Abrahamsen, Carl Henrik Ekblom, Even Bolstad, André Kassen

Dramatiker Gyrid Axe Øvsteng skrev manus til den lille teksten "Gaven". En lun seanse om å bli venner. Dermed bar det av gårde til varm frokost med havegrøt i et tomt lokale Henrik Ibsensgt 3.

Kulturprodukter, cd

Det ble produsert et program med cd av nykomponert musikk av Bugge Wesseltuft - en anerkjent jazzmusiker, pianist og komponist som kommer fra Skien samt til bakgårdsvandringene.

En mosaikk av jazz fra Skien og Grenland
Skien har fostret en rekke sentrale jazzmusikere.

STUNT

H. 1. 3 Prosjektrum

Mosaikkjengen forvandlet tomme lokaler i Henrik Ibsensgate 3 og arrangerte en serie hendelser som poppet opp i tur og orden. Dette for å vise potensiale i eksisterende bygningsmassen og hvordan man kan jobbe med gjenbruk av murbyen. En serie spontane hendelser fant sted over en periode på 5 måneder blant annet: teater, mobilitetsuka, European-utstilling, atelier, Polaruka, kulturformidlingen "Bakgårdsbarn" og møterom. Totalt var ca 1500 personer innom lokalene i denne perioden.

Seminar Framtidens Bymiljø

25. – 26 august
Den største transformasjon av tomme lokaler fant sted i anledning seminaret «Framtidens bymiljø» med utstillingen «Grønne tanken» av Barry Ord Clarke.

før

etter

Under paraplyen Framtidens byer inviterte tvillingbyene Skien og Porsgrunn i august til nettverkssamling som handlet om Framtidens bymiljø. Over 100 deltagere kom til seminaret der femten foredragsholdere tok opp ulike temaer som berører arbeid med et bedre bymiljø.

Lokalene på gateplan ble brukt som utstillingsrom, spisested og stand for shopping. Veggene ble malt hvite, gulvet fikk et varmt oransje teppe og fotoutstilling fra parkene i Skien hengt opp. 2. etg ble forvandlet til foredrag og diskusjonsrom – med grå teppe, akustikkplater og tekstiler

Mersmak matfestival – «Markens Grøde»

Lokalene ble brukt til teateroppsett under matfestival 26. og 27. august. Rommet ble omdannet til en hyggelig intimscene. Det ble spilt utdrag av forestillingen "Markens Grøde" av Teater Visjoner, basert på Knut Hamsuns roman. I hovedrollene skuespillerne Juni Dahr og Gard B. Eidsvold. Festbord med lokale og sesongaktuelle retter ble dekket i forkant av forestillingene.

Mobilitetsuka og «På farta til skolen»

12. - 25. september
18 norske byer er med i Europeisk mobilitetsuke - sammen med ca 2000 europeiske byer. Tema i 2011 var "Reis smartere - tenk energi". Lokalene ble brukt til arrangement "På farta til skolen" er en sykkelkampanje i grunnskoler og videregående skoler i samarbeid med Michel Fouler. En utstilling av kart, bilder og video knyttet til fordelene ved sykling, helse, miljø og glede ble satt opp. Alle elever i 5. klassene i Skien ble invitert til å sykle med klassen sin til byen, til lokalet i Henrik Ibsensgate. 3, i perioden 12. – 25. september.

Elevene fikk en pustepause med mat og drikke på «sykkelkafe» i lokalene. Samtidig tegnet elevene sine sykkelrute på kart fra skolen til Henrik Ibsensgate. 3 i sentrum. Hva er bra med å sykle og hva var ikke fullt så bra med turen. Var det noen steder det var farlig å være syklist? Hva var den fineste opplevelsen på veien?

Arkitektkonkurransen Europas, utstilling

21. – 27. oktober
Utstillingen ble satt opp i Henrik Ibsensgate 3 i Skien fra 21.-27. oktober 2011 som del av Europas-utstillinger i tre norske byer: Haugesund, Oslo og Skien/Porsgrunn.

I Skien og Porsgrunn hadde 23 team kommet med visjoner for hvordan Skien og Porsgrunn kan finne en felles strategi for byutvikling basert på ny bærekraftig infrastruktur. Bak utstillingen står Telemark fylkeskommune, Porsgrunn og Skien kommuner.

Polaruka i Skien

I Skien feiret vi polarheltene fra Telemark en uke til ende 15.-20. november i regi av kulturavdelingen.
«Fra Telemark kom tre menn som alle var med på Roald Amundsens sørpolsekspedisjon,

Olav Bjaaland fra Morgedal, og Hjalmar Johansen og Halvardus Kristensen fra Skien. I lokalene ble det lagt blå tepper som symboliserte vannet, fotoer av pingviner samt flere elementer som skapte en vinterutstilling.

Utstillingen var ett resultat av at de tre aktørene var med i verdens største internasjonale arkitektkonkurranse – Europas 11. Leder for hovedutvalg for samferdsel i Telemark fylkeskommune, Sigbjørn Molvik åpnet utstillingen sammen med Porsgrunnsordfører Øystein Beyer og forrige ordfører i Skien Rolf Erling Andersen.

Flere arrangement skapte en del liv i lokalene og i gaten. Bl.a. foredrag for 6. klassetrinn om Telemarks tre polarhelter og hundeskjøring i gågaten. Servering av polarsuppe, pemmikan og Amundsens havrekjeks. Senere ble det polarkafé for store og små, utstillinger, foredrag, anekdoter, film, litteraturstand og quiz.

Prosjektrom/møterom

Prosjektrom i H. Ibsensgt 3 ble hyppig brukt til ulike møter i avdelingen Utvikling & kultur. Dette for å vekke interesse for å utnytte potensiale som ligger i murbyen. Det ble avholdt ulike gårdeiermøter, prosjektmøter og arbeidsseanser.

Mersmak frokost og oppmøte «baggårdsbarna»

Lokalene ble til frokostsalong som del av kulturvandringen «Baggårdsbarna». Elever på 2. trinn spiste varm havregrøt på langbord i H. Ibsensgate 3 i samarbeid med Mersmak. I etterkant fikk de se byen i grålysningen en tidlig desembermorgen med teater, dans og musikk.

Atelier for kunstner

Lokalene i 2. etg ble et midlertidig atelier fra september til desember 2011 under oppussing av kunsthallen på Spiriten. Kunstner Aleksi Wildhagen brukte stedet til å male, tegne og sette sammen utsmykningsoppdrag. Det orange teppe fra første stund ble brukt som redskap av kunstneren.

PÅGÅENDE PROSJEKTER

Fremtidens byer

Fremtidens byer er et samarbeid mellom staten, næringslivet og de tretten største byene i Norge om å redusere klimagassutslippene og gjøre byene bedre å bo i.

Mosaikk er et delprosjekt under dette samarbeidet. Arbeid med bymiljø er nå prioritert av Miljødepartementet og Skien har blitt trukket frem som et enestående eksempel.

En fremtidens by må ta vare på og gjenbruke de begrensede ressursene. Dette gjelder både bygninger og materialene i disse.

Byromsprosjekter brukes for å stimulere til nytt innhold i en by med høy kvalitet. Byen kan utvikles og styrkes ved å bygge opp et sunt bymiljø med grønne parker og trivelige byrom.

Folk som velger å bo i en by har ønsker om et urbant tilbud med leilighet i unike historiske omgivelser, rikt kulturliv, grønne parker og flotte byrom.

Handlingsprogram for Skien sentrum 2020

Skien følger opp tiltak innenfor alle satsningsområdene til Framtidens byer. Arbeidet med å følge opp delmålet om bedre bymiljø, har kommunen organisert i en egen prosess: Handlingsprogram for Skien sentrum 2020. Handlingsprogrammet skal danne overbygning for alle tiltak vi gjør i sentrum, innenfor kultur og opplevelser, bolig, transport byromstiltak, næring, drift osv.

Kartlegging og analyse viser at en av hovedutfordringene i sentrum er få boliger. Vi må få flere til å bo i byen. Det er miljøvennlig, gir mer liv i sentrum og skaper et kundegrunnlag for handel.

SAMARBEID OGSÅ REGIONALT OG NASJONALT

Mosaikkprosjektet er jo ett samarbeid med ulike lokale krefter, men har fått bred støtte også utenfor kommunen.

Telemark fylkeskommune:

Regionale utviklingsmidler til utvikling av attraktivt og bærekraftig by-og bomiljø i levende Skien-byromsprosjekt Mosaikk. Støtte gitt for 2010 og 2011.

Husbanken:

Kompetansetilskudd til Mosaikk. Støtte til arbeid med byrom, energitiltak og byggeskikk.

Det kongelige miljøverndepartement:

Fremtidens byer - støtte til Mosaikk - prosjektet i Skien kommune. Støtte gitt i 2010 og 2011 til formidlings og informasjonsarbeid.

Kunst i offentlige rom:

(KORO-URO)
Mosaikk til kunst i uterom i 2011

Priser mottatt for Mosaikk 2011

«Tettstedspris»
fra Telemark fylkeskommune, for arbeidet med stedsutvikling.

«Hederstegnet» av Statsbygg under Krysskonferansen i Oslo for arbeid med midlertidige aktiviteter og kulturbasert stedsutvikling.

Nominert til

«Statens bymiljøpris»
mht arbeid med byrom ved Miljøverndepartementet

“Design for all Foundation Award 2011”
for universell utforming.
Nominert som en av 3 internasjonale prosjekter.

SKIEN KOMMUNE
Utvikling og kultur